

Nieuwsbrief

Maart 2025

Beste veehouder,
In deze nieuwsbrief wordt u bijgepraat over Blauwtong

Utrechtseweg 4^b
3927 AV Renswoude

t. +31 (0)318 743 456

f. +31 (0)318 743 450

Lunchbijeenkomst Blauwtong:

Monique Driessen, dierenarts van Boehringer, de producent van Bultavo, komt wat vertellen over de blauwtonguitbraak in 2023-24. Ze zal ingaan op het nut van vaccinatie.

info@valleienwetering.nl
www.valleienwetering.nl

Datum: **Maandag 17 maart**
Tijd: **12.00 uur**
Locatie: **Vallei en Wetering dierenartsen, Utrechtseweg 4B, Renswoude**

Wilt u zich opgeven als u erbij wilt zijn, dan weten we hoeveel broodjes we moeten smeren. Dit kan via telefoon/app/email. Wilt u zich uiterlijk op woensdag 12 maart opgeven?

Inleiding

In september 2023 werd voor het eerst blauwtongvirus serotype 3 (BTV-3) in Nederland aangetoond. De verschijnselen die werden gezien waren melkproductiedaling, zieke dieren en verhoogde sterfte onder runderen en schapen. In het voorjaar van 2024 bleek uit tankmelkonderzoek dat 64% van de melkveebedrijven met het virus in aanraking was gekomen. De hoeveelheid antistoffen per bedrijf wisselde sterk.

In mei 2024 kwamen 3 vaccins tegen type 3 op de markt, hiermee werden veel schapen en koeien gevaccineerd. Desondanks begon het virus in de knuttenperiode (juni/juli) weer te spreiden. In 2024 was blauwtong inmiddels door het hele land verspreid. Het aantal meldingen was in 2024 (4176) hoger dan in 2023 (2273). Een belangrijke reden voor het opleven van de infectie in het voorjaar is dat het virus 180 dagen aanwezig kan blijven in koeien en kalveren. Dus als de knutten weer gaan vliegen, meestal vanaf april, zijn runderen het virusreservoir.

De GD heeft onderzoek gedaan naar de impact van BTV-3 op de sterfte van runderen en in welke mate vaccinatie hiertegen beschermd heeft. Er is gekeken naar sterfte omdat dit een hard cijfer is dat gemakkelijk terug te vinden is.

Uitkomsten GD-onderzoek

**Sterfte*

Op bedrijven die in 2024 voor het eerst BTV-3 kregen was de sterfte 2 x zo hoog als in dezelfde periode in de jaren daarvoor, dit was vergelijkbaar met het beeld in 2023. De bedrijven met antilichamen zijn ingedeeld in 3 groepen, erachter staat de sterfte:

-geen antilichamen: sterfte 2,0 x hoger
-0 tot 50%: sterfte 1,8 x hoger
-50% of meer: sterfte 1,4 x hoger

Voor jongvee was het beeld ongeveer hetzelfde.

**Effect vaccinatie op sterfte*

Ongeveer 45% van de melkveehouders heeft dieren laten vaccineren tegen BTV-3, 75% van die bedrijven heeft nagenoeg al het rundvee gevaccineerd (de overige 25% bijvoorbeeld alleen het jongvee). Via de postcodes is bekeken op welk moment het virus in een bepaald gebied werd aangetoond. Zo is onderscheid gemaakt tussen bedrijven die niet gevaccineerd waren, bedrijven die

gevaccineerd waren maar nog niet tijdig beschermd waren en bedrijven die volledig gevaccineerd waren en tijdig beschermd waren. (zie figuur 3)

Sterfte van volwassen runderen (≥2 jaar)	BTV-3 status na 2023	Vaccinatiestatus 2024		
		Niet gevaccineerd	Correct gevaccineerd, dieren niet tijdig beschermd	Correct gevaccineerd
Geen antistoffen in de tankmelk		↑ 1,6x	↑ 1,3x	↑ 1,2x
Geschatte seroprevalentie <50%		↑ 1,4x	↑ 1,2x	↑ 1,1x
Geschatte seroprevalentie ≥50%		↑ 1,1x	● Niet verhoogd	● Niet verhoogd

Figuur 3. Effect van BTV-3 op rundersterfte (≥2 jaar) in 2024 voor wel en niet gevaccineerde melkveebedrijven. Pijlen geven een significant verhoogde rundersterfte weer ten opzichte van BTV vrije jaren, hoe meer de sterfte verhoogd is hoe roder de pijl is gekleurd.

(bron: GD Deventer)

Uitkomsten enquête Vallei en Wetering:

Er hebben 34 klanten gereageerd op de enquête, bedankt daarvoor! Uiteraard kun je met kleine aantallen geen hele grote conclusies trekken maar we kunnen wel voorzichtig zeggen dat op bedrijven waar vroeg is gevaccineerd er minder dieren ziek zijn geworden/ dood zijn gegaan. Er lijkt ook verschil in de effectiviteit van de verschillende merken bij de verschillende diersoorten. De Syvazul bijvoorbeeld heeft voor komend seizoen geen registratie meer voor rundvee.

De uitbraak begon in 2024 in ons gebied al in juni en de bescherming begint pas 3 weken na de basisenting (voor rundvee dus 3 weken na de tweede vaccinatie). Aangezien we pas begin mei de eerste entingen hebben kunnen zetten kunnen we in de meeste gevallen zeggen dat we te laat waren.

Conclusies en advies:

Antistoffen door een natuurlijke infectie of door vaccinatie geven bescherming tegen blauwtong. Doordat we vorig jaar waarschijnlijk zijn begonnen met vaccinatie toen er het virus al rond ging, hebben we ook na vaccinatie toch zieke dieren gezien. Daarnaast hebben we te maken met een agressief virus.

Ons advies is voor dit jaar om de dieren tijdig te beschermen, dus voor het knuttenseizoen begint in april/mei.

Wij zijn van plan dit jaar met de Bultavo entstof te gaan vaccineren. Deze laat in een onderzoekssituatie een goede bescherming zien tegen klinische verschijnselen en virusvermeerdering in het bloed (en dus ook bescherming van de vrucht). In de praktijk zal het succes ook mede afhangen van de algehele gezondheidstoestand van het dier. Vandaar ook dat we de meeste verschijnselen zagen bij pas afgekalfde dieren, aangezien deze vaak een wat verminderde weerstand hebben.

De basisvaccinatie met **Bultavo** bestaat uit 2 x vaccineren met 3 weken tussentijd. Als de dieren vorig jaar met Bultavo zijn gevaccineerd, volstaat een enkele herhalingsvaccinatie.

Als de koeien vorig jaar met **Syvazul** zijn geënt, moet voor een goede bescherming toch weer de basisvaccinatie met Bultavo worden uitgevoerd, dus 2 x enten met 3 weken tussentijd.

Twijfelt u over vaccinatie of wilt u meer weten over het vaccin, komt u dan naar de lunchbijeenkomst op maandag 17 maart. U kunt natuurlijk ook met uw dierenarts overleggen.

**Met vriendelijke groet,
Uw dierenartsen van Vallei & Wetering**